

ΚΑΘΕΦΤΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

ΓΙΑΝΝΙΝΑ, ΑΠΡΙΛΗΣ 1987

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'

ΑΡΙΘΜΟΣ 22

«ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ»

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ
ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

Συντάσσεται από Επιτροπή

Υπεύθυνος:

Το Διοικητικό Συμβούλιο του
Συλλόγου.

Γραφεια περιοδικού:

Καλούδη 8 — Γιάννενα.

ΓΙΑΝΝΕΝΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Εσωτερικού Δρχ.: **400**

Εξωτερικού Δολ.: **20**

ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ —

— ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ:

ΓΙΑΝΝΕΝΑ

ο Ταμίας του Συλλόγου

Λάμπρος Π. Βλάχας

Λγ. Κοσμά 19 Γιάννενα

Τγ. (0651) 26154

θ) **ΑΘΗΝΑ:**

Νικόλαος Δημασθ. Αλεξίου

Λάρνακος 33

ΤΗΛ. 8625872 - Τ.Τ. 220

Ο ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ ΜΑΣ

Φέτος συμπληρώνονται 7 χρόνια από τότε που πήραμε τη μεγάλη απόφαση να εκδώσουμε ξανά το περιοδικό μας. Μέσα σ' αυτά τα χρόνια προσπαθήσαμε να κρατήσουμε το περιοδικό μέσα στα στενά πλαίσια του Αμπελοχωρίτικου στοιχείου όπως επίσης και μακριά από πολιτικά ή ευρύτερα κομματικές σκοπιμότητες. Μέσα λοιπόν σ' αυτά τα περιρισμένα πλαίσια και με τη βοήθεια λίγων χωριανών που από την αρχή ενδιαφέρθηκαν και δούλεψαν για το περιοδικό, κατορθώσαμε να το διατηρήσουμε μέχρι σήμερα.

Εμείς σαν Συντακτική Επιτροπή σ' όλη αυτή την διαδρομή δεν μπορούμε να ισχυριστούμε πως είμαστε ικανοποιημένοι από την πορεία του περιοδικού. Αυτό το έχουμε επισημάνει γενικά σε αρκετά περιοδικά και καλέσαμε πολλές φορές τους χωριανούς μας να δουν από πιά κοντά τα προβλήματα του περιοδικού και να βοηθήσουν για να τα ξεπεράσουμε. Δυστυχώς δεν βρήκαμε ανταπόκριση και αναγκαζόμαστε σήμερα να το κάνουμε ξανά, να το αναγάγουμε σε κύριο θέμα αυτής της έκδοσης και να βάλλουμε τους προβληματισμούς μας και τις ανησυχίες μας ξεκάθαρα. Έτσι πιστεύουμε πως τοποθετώντας τον κάθε χωριανό μπροστά στις ευθύνες του ίσως ενεργοποιήσουμε εκείνους που ενώ γνωρίζουμε πως μπορούν να προσφέρουν στην λειτουργία του περιοδικού, παράμειναν τόσα χρόνια μακριά του.

Το περιοδικό όχι μόνο δεν είναι υπόθεση ατομική αλλά ούτε καν υπόθεση του κάθε Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου το οποίο εξάλλου έρχεται και παρέρχεται. Το περιοδικό είναι υπόθεση όλων μας και έτσι πρέπει να το δούμε.

Το περιοδικό λοιπόν αυτό που με τόσο κόπο εκδόθηκε και διατηρήθηκε τόσα χρόνια, σήμερα αντιμετωπίζει πρόβλημα λειτουργίας του. Κύρια πάσχει από μια επέλικτη και δυναμική Συντακτική Επιτροπή που είναι το κεντρικό για οποιαδήποτε έκδοση. Τέτοια Συντακτική Επιτροπή για το περιοδικό μας ποτέ δεν συγκροτήθηκε. Ούτε παλιά ούτε τώρα. Η έκδοση του «ΚΑΘΡΕΦΤΗ» στηρίχτηκε στην πρωτοβουλία 2 - 3 ανθρώπων που πίστευαν πως θάρθει ο καιρός που το Αμπελοχωρίτικο στοιχείο με τη δυναμική που το διακρίνει θα σταθεί δίπλα σ' αυτούς τους ανθρώπους για τη συγκρότηση ενός ικανού επιτελείου που θα έδινε μια νέα

ώθηση στο περιοδικό και ίσως το αναβάθμιζε. Κάτι τέτοιο όμως δεν έγινε. Έτσι εξασθένησε το κουράγιο κι αυτών των λίγων που πάσχιζαν, με συνέπεια αυτή εδώ η έκδοση να καθυστερήσει πάνω από 7 μήνες και οι προοπτικές να διαφαίνονται πολύ δυσάρεστες.

Τα βαθύτερα αίτια αυτής της κατάστασης ας μη ψάξουμε να τα θρούμε τώρα. Δεν συγκλίνουν εξάλλου οι απόψεις. Θα είναι κρίμα όμως και μεγάλο πλήγμα για την Αμπελοχωρίτικη Κοινωνία να χάσει το καλύτερο μέσο επικοινωνίας που διαθέτει σήμερα, τον ΚΑΘΡΕΦΤΗ. Και θα το χάσει αν δεν καθήσουμε να αναλογιστούμε τις ευθύνες που έχουμε και σαν μέλη ενός ιστορικού Συλλόγου και σαν μέλη μιας μικρής αλλά μεγάλης σε δυναμισμό και σε προσφορά στα κοινά, κοινωνίας.

Δεν νοείται να πρωταγωνιστούμε σ' άλλους χώρους και να μη συμμετέχουμε ενεργά στα δικά μας. Γιατί είναι σ' όλους γνωστό πως το Αμπελοχωρίτικο στοιχείο έχει δυναμική παρουσία και ενεργή συμμετοχή στον κοινωνικό, μαζικό ή πολιτικό χώρο. Η έντονη δραστηριότητά μας είναι γνωστή και ομολογείται παντού. Οι Αμπελοχωρίτες πρωταγωνιστούν παντού.

Δεν είναι δυνατό όλο αυτό το δυναμικό να μη μπορεί να διατηρήσει ένα περιοδικό των 30 σελίδων κάθε 4 - μήνες.

Στην επικείμενη Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας, οφείλουμε να αποδείξουμε πως και εδώ μπορούμε να αξιοποιήσουμε τη δυναμική μας.

Η συγκρότηση μιας νέας, δυναμικής και ευέλικτης Συντακτικής Επιτροπής είναι απαραίτητη για την παραπέρα έκδοση του περιοδικού. Αν δεν γίνει αυτό πρέπει να ανησυχούμε σοβαρά για την πορεία του «ΚΑΘΡΕΦΤΗ».

Κώστας Σιώτος

ΔΕΜΕΝΟ ΧΩΡΙΟ

Παλαιότερα στο χωριό μας, όπως και σ' άλλα χωριά, λέγονταν συχνά οι λέξεις «δεμένο χωριό» κι εννοούσαν, οι πρόγονοί μας, την σύνδεση και την ενότητα μεταξύ των κατοίκων.

Υπήρχαν και τότε διαφορές ανάμεσα στους χωριανούς μας, όπως κτηματικές διαφορές στα σύνορα των χωραφιών, διαφορές και μικροκαυγάδες από αγροζημιές, που έκαναν τα ζώα τους στα σπαρτά των άλλων και, βέβαια, δεν έλειπαν οι πολιτικές, και Κομματικές διαφορές τους, που ήταν μάλιστα πιά φανατικές από σήμερα. Θυμάμαι, στις εκλογές, που πήγαιναν στους Ραφταναίους να ψηφίσουν δεν τάστεργαν και πήγαιναν, κατ' ομάδες, χωριστά του Λαϊκού Κόμματος (Βασιλικό) και χωριστά οί του Κόμματος Φιλελευθέρων (Βενιζελικό). Και οι μεν πρώτοι, κρατώντας από ένα κλωνάρι, που είχαν κόψει από την «αργιά», που ήταν στο μεσοχώρι, φώναζαν: «Ελπά - ελπά και Κώτσιο Βασιλιά» οι δε δεύτεροι τραγουδούσαν: «Ζήτω, ζήτω η λευτεριά, ζήτω κι ο Λευτέρης». Ωστόσο όμως, μπροστά σε κάθε υπόθεση που αφορούσε στο σύνολο του χωριού, ξεχνούσαν κάθε ατομική τους διαφορά κι όλοι μαζί, σαν ένας άνθρωπος, ενεργούσαν και διεκδικούσαν τα συμφέροντα του χωριού.

Κάποτε οι Ραφτανίτες ήθελαν να μας πάρουν την μισή πλαγιά πέρα στ' «Ανήλια» και μια νύχτα ήρθαν κι έφκίασαν «κουκουρέντζιους» από πέτρες κι έδεσαν σκλίδες με βριζάλα από τη «Γιωργιώργη» μέχρι το Σουπιτσέλι» και την άλλη μέρα, οι Μυλοκοπιώτες, έφεραν τα γίδια τους να βοσκήσουν. Οι χωριανοί μας τότε, σαν δεμένο χωριό έτρεξαν όλοι, άνδρες και γυναίκες με μπροστάρη τον Πρόεδρο της Κοινότητας, έδιωξαν τα γίδια των Κουρταίων, γκρέμισαν τα «τσουτσούρια» και πέταξαν τα δέματα της βριζάλας. Παράλληλα δε κατάγγειλαν την υπόθεση στο Ειρηνοδικείο Πραμάντων, το οποίο, αφού συνεδρίασε επί τόπου, καθόρισε τα σύνορα μεταξύ Ραφταναίων και Σκλούπου, κατά μήκος της κορυφογραμμής, όπως χύνονται τα νερά, εκεί που είναι και σήμερα.

Στο χωριό μας, τώρα, ούτε χωράφια καλλιεργούνται, σχεδόν, ούτε πολλά ζώα εκτρέφονται, ούτε και διαφορές μας χωρίζουν κι έτσι οι διαφορές μας, σήμερα, περιορίστηκαν μόνο στις Κομμα-

τικές. Όπως διαβάζω στον «ΚΑΘΡΕΦΤΗ» του Νοεμβρίου 1985 στις περασμένες Βουλευτικές εκλογές, ψηφίσαμε από ΕΠΕΝ μέχρι Κομμουν. Αριστερά. Με γειά μας και με χαρά μας. Το «πιστεύω», το κάθε πιστεύω του καθενός, είναι προσωπική του υπόθεση, είναι σεβαστό και σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να μπαίνει εμπόδιο μεταξύ μας στα κοινά θέματα του χωριού. Αμφισβήτητα δε, ένα τέτοιο κοινό θέμα, που σήμερα μας ενώνει όλους, είναι ο Σύλλογος του χωριού μας και το Περιοδικό του «ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ». Και χάρη αυτών κα μόνο, πρέπει να παραμείνουμε ενωμένοι, αν θέλουμε να δείχνουμε εικόνα «δεμένου χωριού» κι όχι διαλυμένου, δεδομένου μάλιστα ότι, το χωριό μας πρώτο κυκλοφόρησε Περιοδικό κι ακολούθησαν κι άλλα χωριά της περιοχής των Τζουμέρκων.

Έκανα αυτή την εισήγηση, για να δικαιολογήσω τα όσα παρακάτω θα γράψω, με καλή πρόθεση, με πνεύμα δεμένου χωριού κι ενδιαφέρον για την ζωή του Συλλόγου και του «ΚΑΘΡΕΦΤΗ».

Ανάμεσα στους αναγνώστες του «ΚΑΘΡΕΦΤΗ» συγκαταλέγομαι κι εγώ και μάλιστα, όσο μου επιτρέπει η πνευματική δύναμη, είμαι και συνεργάτης του.

Ακόμα είμαι κι ένας απ' αυτούς που έρριξαν την ιδέα για την επανέκδοση του «ΚΑΘΡΕΦΤΗ», που όπως είναι γνωστό, το πρώτο τεύχος του είχε εκδοθεί από τους μακαρίτες χωριανούς μας Παπα-Γιώργη Παπαγεωργίου και Χρήστο Κ. Σπύρο, τον Φεβρουάριο του 1929. Με αφορμή το τεύχος αυτό, που σε φωτοτυπία έπεσε στα χέρια μου, σε ανύποπτο χρόνο δημοσίευσα στη Γιαννιώτικη Εφημερίδα «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ» άρθρο με τίτλο «ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ», στο οποίο αφού εγκωμιάζα την φιλοπατρία των εκδοτών και την φιλοδοξία τους να δημιουργήσουν άμιλλα μεταξύ των κατοίκων του χωριού μας, προς εξύψωση του μορφωτικού και πολιτιστικού επιπέδου αυτών, κατέληγα με τα εξής: «Ο Σύλλογος Αμπελοχωριτών, που διοικείται από μορφωμένους και ικανούς νέους, ας μεριμνήσει για την επανέκδοση του Περιοδικού, πράγμα που θα τιμήσει και το χωριό μας κι αυτούς τους ίδιους». Και πράγματι «μετ' ου πολύ», τον Γενάρη του 1980, κυκλοφόρησε το 2ο τεύχος του «ΚΑΘΡΕΦΤΗ» και η επανέκδοσή του μας γέμισε όλους χαρά και ικανοποίηση.

Από το 1980 κι εντεύθεν, πότε ανά τρίμηνο και πότε περιοδικά, τον Απρίλη του 1986 κυκλοφόρησε το 21ο τεύχος του. Το περιεχόμενο του τεύχους αυτού, που είναι το πρώτο που συντάχτηκε από τη νέα Συντακτική Επιτροπή και το πρώτο που κυκλοφό-

ρησε κάτω από τη νέα Διοίκηση του Συλλόγου, η οποία εκλέχτηκε στις 15 Φλεβάρη του 1986, όπως πληροφορήθηκα, δυσαρέστησε μερικούς αναγνώστες, οι οποίοι διαμαρτυρήθηκαν στη Διοίκηση του Συλλόγου.

Θα παρακαλούσα να μη δοθεί συνέχεια στο θέμα γιατί πιστεύω πως δεν υπάρχει καμιά σκοπιμότητα. Απλά η νέα Συντακτική Επιτροπή δεν πρόσεξε ιδιαίτερα μερικά κείμενα και δεν απάλειψε απ' αυτά μερικές φράσεις που προκάλεσαν μερικούς.

Βεβαίως ο «ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ» δεν είναι Κομματικό όργανο κανενός, είναι όργανο του Συλλόγου του χωριού μας, που περιλαμβάνει όλους τους Αμπελοχωρίτες, ανεξάρτητα από πολιτικές πεποιθήσεις και σαν τέτοιο πρέπει να μείνει.

Όστόσο όμως κι επειδή οι ειδήσεις και τα νέα του χωριού μας, από έλλειψη συνεργατών του «ΚΑΘΡΕΦΤΗ», όσο πάνε κι εξαντλούνται και δεν καλύπτουν, έστω κάθε τετράμηνο, τις 32 σελίδες του Περιοδικού, δεν νομίζω να είναι κακό να γράφονται και διάφορα σύγχρονα ή παλαιότερα θέματα αναφερόμενα σε πραγματικά γεγονότα, είτε αυτά αφορούν στο χωριό μας και στην Ελλάδα γενικότερα, είτε έχουν παγκόσμια σπήκση, γιατί και το χωριό μας είναι κομμάτι του κόσμου τούτου, αρκεί να επιλέγονται με προσοχή και να διατυπώνονται χωρίς υπαινιγμούς και υπονοούμενα.

Τέλος, γνώμη μου είναι ότι, η μεν Διοίκηση του Συλλόγου, σε συνεργασία με το Κοινοτικό Συμβούλιο, να συνεχίσει τις γιορτές κι εκδηλώσεις του Συλλόγου όπως γίνονταν μέχρι τώρα και μάλιστα να τις διευρύνει, όπως π.χ. με μια επιμνημόσυνη δέηση, κάθε χρόνο, στο Ηρώο του χωριού για τα αθώα θύματα που έπεσαν, στα Τρίκαλα, από τις σφαίρες των Γερμανών, χωρίς διαδικασία και απολογία, καθώς και για όλα τα θύματα της Εθνικής Αντίστασης του 1941 - 44, και του εμφυλίου πολέμου 1946 - 50, η δε Συντακτική Επιτροπή του «ΚΑΘΡΕΦΤΗ», που ανέλαβε την ευθύνη να συνεχίσει την έκδοση του Περιοδικού, με κάθε θυσία, να τηρήσει το λόγο της, γιατί το Περιοδικό είναι εκείνο που φέρει σε επαφή όλους τους χωριανούς, σπουδήποτε της γης κι αν βρίσκονται και το περιμένουν με λαχτάρα να διαβάσουν στις γραμμές του παραδοσιακά ήθη και έθιμα, καθώς και σύγχρονα νέα του χωριού πρώτα, και δεύτερα άλλα θέματα.

Άλλωστε, όπως διαβάζω στον Απολογισμό - Ισολογισμό του Συλλόγου του 1985, το Περιοδικό δεν αφήνει παθητικό. Μάλιστα δε κανέναν δεν θα αγανακτήσει αν η συνδρομή του, τον επό-

μενο χρόνο, αυξηθεί κατά δυο ή τρία κατοστάρικα. Αντίθετα αγανάκτηση και ντροπή θα επιφέρει σ' όλους μας το τυχόν σταμάτημα του Περιοδικού. Αλλ' ας μη τα φορτώνουμε όλα στην Συντακτική Επιτροπή. Ανιδεοτελώς δουλεύουν οι άνθρωποι και μεχθούν και κοπιάζουν για να μας παρουσιάσουν ολοκληρωμένο Περιοδικό. Πρέπει όλοι μας να την βοηθήσουμε. Όσοι μπορούν, και είναι πολλοί αυτοί που μπορούν, να στέλλουν τακτικά θέματα κι άρθρα, ακόμα και μικροσημειώσεις για κάτι που δεν γράφτηκε μέχρι τώρα στον «ΚΑΘΡΕΦΤΗ» κι αυτή θα τις επεξεργάζεται κατάλληλα, παίρνοντας κι άλλες πληροφορίες.

Το Αμπελοχώρι φημίζεται, και πράγματι συγκαταλέγεται, μεταξύ των πιο προοδευμένων χωριών, όχι μόνο της περιοχής των Τζουμέρκων, αλλά και των νομών Άρτας και Ιωαννίνων. Ας προσπαθήσουμε όλοι να το κρατήσουμε στη θέση, που επάξια, του ανήκει.

Γιάννινα 20 - 8 - 1986

Παπα - ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΣ

Σ Υ Γ Χ Α Ρ Η Τ Η Ρ Ι Α

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου των απανταχού Αμπελοχωριτών, εκπροσωπώντας όλα τα μέλη του Συλλόγου και η Συντακτική Επιτροπή του Περιοδικού «ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ», εκπροσωπούσα τους συνδρομητές του Περιοδικού, απευθύνουμε προς τον επανεκλεγέντα Πρόεδρο της Κοινότητάς μας κ. Παναγιώτη Παπαδημητρίου και τους εκλεγέντες Κοινοτικούς Συμβούλους στις εκλογές της 12 Οκτωβρίου 1986, θερμά συγχαρητήρια και ευχόμαστε όπως, κατά την θητεία τους στην τετραετία 1987 - 1990, εργασθούν με ζήλο κι ενδιαφέρον για την, όσο το δυνατό, καλύτερη επίλυση των υπάρχοντων και των τυχόν παρουσιασθέντων προβλημάτων του χωριού μας.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ν' ΑΧΑ ΝΕΡΑΝΖΙ Ν' ΑΡΙΧΝΑ

Ν' άχα νεράνιζι ν' άριχνα
στο πέρα παραθύρι
να τσάκιζα το μαστραπά
πόχει το μόσχο μέσα.
Το μόσχο, το γαρύφαλλο
κα: το μαργαριτάρι.

Το μαντηλάκι που κεντιάς
σε μένα να το δώσεις
να μη το στείλεις μοναχό
παρά με την αγάπη.
Κι εκείνη το παράκουσε
και μοναχό το στέλνει.

ΠΕΡΑΣΕ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥΛΑ ΜΟΥ

Πέρασε Παναγιωτούλα μου
πέρασε ένα καλοκαίρι
πέρασε ένα καλοκαίρι
και δε μούστειλε χαμπέρι.
Τί χαμπέ. Παναγιωτούλα μου
τί χαμπέρι να σου στείλω
τί χαμπέρι να σου στείλω
π' όπασες καινούργιο φίλο.

Όσα μου, Παναγιωτούλα μου
όσα μούεις καμωμένα
όσα μούχεις καμωμένα
στο καρτί στάχω γραμμένα.

Στο καρτί, Παναγιωτούλα μου
στο καρτί και στο δευτέρι
στο καρτί και στο δευτέρι
και στ' αριστερό μου χέρι.

ΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟ ΠΟΥ ΓΙΝΕΤΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Πρόκειται για τον αυτοκινητόδρομο από το Αμπελοχώρι στα Γιάννινα, μέσω Πολιτσάς, που για πολλά χρόνια αποτελούσε το όνειρο των Αμπελοχωριτών και τώρα έγινε πραγματικότητα.

Οι μεγαλύτεροι την ηλικία θυμούνται ότι, το ιστορικό της διάνοιξης του δρόμου, από Φορτώσι μέχρι το ποτάμι, έχει την αρχή του, σχεδόν, από την εποχή που γίνονταν, ο δρόμος για τα Πράμαντα, μέσω Πλάκας. Αλλά, παρόλο που με το δρόμο εκείνο, υπήρχε προοπτική να συνδεθεί και το χωριό μας, μέσω Κτιστάδων, εντούτοις εμάς, τους Αμπελοχωρίτες, δεν μας ικανοποιούσε. Και μόνο που σκεπτόμαστε ότι θα φέρουμε το γύρο της Πλάκας και θ' ανεβούμε στα Άγγαγια για να φτάσουμε στο Αμπελοχώρι, ύστερα από δύομιση ώρες ταξίδι, μας έπιανε ίλιγγος.

Γι' αυτό, ο καημός μας και η επιθυμία μας ήταν να συνδεθεί το χωριό μας, οδικά, με τα Γιάννινα μέσω Πολιτσάς, που θα συντόμευε και την απόσταση κατά 30 χιλιόμετρα, περίπου.

Στο ιστορικό, λοιπόν, της διάνοιξης του δρόμου από το Φορτώσι μέχρι την Πολιτσά θ' αναφερθώ με συντομία, για τους νεώτερους την ηλικία, που πιθανόν να μή το γνωρίζουν και να τους υπενθυμίσω ότι, ο επιμένων ΑμπελοχωροΝΙΚΑ'.

Πριν ακόμα τελειώσει η διάνοιξη του δρόμου, μέσω Πλάκας, για τα Πράμαντα, οι Αμπελοχωρίτες είχαν βάλλει σε ενέργεια το δικό τους σχέδιο. Χωριανοί μας τεχνικοί, όπως ο Βαγγέλης Ξεκάρφωτος κι άλλοι, με επικεφαλής τον Υπομηχανικό Νίκο Γκούβελο από τα Πράμαντα, ανέλαβαν και μάλιστα ανιδιοτελώς, όπως είχα ακούσει, κι έκαναν μια πρώτη χάραξη από το Φορτώσι μέχρι το Αμπελοχώρι, οπότε, με βάση αυτή τη χάραξη, λίγο αργότερα και ύστερα από ενέργειες του, τότε, Κοινοτικού Συμβουλίου και του νεοσύστατου Συλλόγου του χωριού μας, ανατέθηκε η διάνοιξη του δρόμου στην 1η Μ.Ο.Μ.Α. Ιωαννίνων.

Το προσωπικό της ΜΟΜΑ, πράγματι, εργάστηκε με ζήλο και αυταπάρνηση, μέσα στο κατακαλόκαιρο μιας χρονιάς και η διάνοιξη είχε προχωρήσει αρκετά. Όμως, ακολουθώντας πιστά τη χάραξη εκείνη, έπεσε σ' έναν ατέλειωτο χαλιά, τόσο σε βάθος, όσο και σε μήκος τον ανήφορο, που ήταν σχεδόν αδύνατο να περάσει δρόμος απ' εκεί, οπότε αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το έργο.

Ματαιώς, θυμάμαι, ο πάντα ακούραστος συν)χος Δάσκαλος

Μήτσος Κ. Τόλης, που ήταν Πρόεδρος του Συλλόγου και κοντά σ' αυτόν κι εγώ, που ήμουν Γραμματέας, επανειλημμένα είχαμε επισκεφθεί τα Γραφεία της ΜΟΜΑ, μέσα στο Κάστρο, για να πείσουμε τους αξιωματικούς, να ξαναρχίσει η διάνοιξη του δρόμου. Πάντοτε παίρναμε την ίδια στερεότυπη απάντηση, προπαντός από τον τότε Λοχαγό κ. Σουλτάνη ότι, «δεν μπορεί να στερεωθεί δρόμος σ' εκείνο το σημείο». Αργότερα με τον κ. Σουλτάνη γνωριστήκαμε καλύτερα, αφού γίναμε και συμπέθεροι, είναι μπατζανάκης του Αλέξη Δημοσθ. Αλεξίου και τα είπαμε ξανά, όμως είχε δίκιο κι όπως φάνηκε εκ των υστέρων, η άρνησή του μας βγήκε σε καλό.

Πέρασαν, από τότε, πολλά χρόνια, ο δρόμος των Πραμάντων τελείωσε και μέσα σε λίγα χρόνια συνδέθηκαν, συγκοινωνιακά με τα Γιάννινα, οι Ραφτανάοι και το χωριό μας, με τον γνωστό χωματόδρομο από τους Κτιστάδες και πάνω.

Σ' αυτό, λοιπόν, το σημείο έμεινε για αρκετά χρόνια ακόμα, η συγκοινωνιακή σύνδεση του χωριού μας με τα Γιάννινα, ώσπου τα τελευταία τρία - τέσσερα χρόνια, το θέμα της διάνοιξης δρόμου προς το Αμπελοχώρι κι άλλες Κοινότητες του Δυτικού Τζουμέρκου, μέσω Πολιτσάς, ήρθε πάλι στην επικαιρότητα, χάρη στις έντονες και συντονισμένες ενέργειες του Προέδρου της Κοινότητας Αμπελοχωριού και των Προέδρων των Κοινοτήτων Ραφτανάων, Κτιστάδων και Πραμάντων, που συνυπέγραψαν σχετικό έγγραφο προς τη Νομαρχία Ιωαννίνων, καθώς κι άλλων προσωπικοτήτων του χωριού μας, οπότε το θέμα πήρε βαρύτητα, αφού ενδιαφερόμενες ήταν, τώρα, τέσσερες Κοινότητες και η Νομαρχία Ιωαννίνων χαρακτήρισε τον δρόμο ως Επαρχιακό και τον ενέγραψε στο Πρόγραμμα της Επαρχιακής οδοποιίας του Νομού.

Κατόπιν αυτών, έγινε νέα χάραξη από το Κωστήτσι που αποφεύγονταν ο μεγάλος χαλός και κάθε χρόνο το Νομαρχιακό Ταμείο χορηγούσε ανάλογο ποσό χρημάτων για την διάνοιξη του δρόμου, τόσο από το Κωστήτσι μέχρι το ποτάμι, όσο κι από το Αμπελοχώρι μέχρι την Πολιτσά, ώστε τον Αύγουστο του 1986 ήταν ολοκληρωμένη η διάνοιξη κι από τις δυο πλευρές και υπολείπονταν μόνο η γέφυρα.

Στο μεταξύ όμως κι επειδή τα χρήματα για την κατασκευή της γέφυρας, ήταν εγκριμένα από την Νομαρχία, αυτή είχε δημοπρατηθεί και η κατασκευή της είχε ανατεθεί στον χωριανό μας εργολάβο Τάκη Γεωρ. Αλεξίου.

Αυτό, περίπου, είναι το ιστορικό του δρόμου που, από χρόνια και χρόνια, ήταν το όνειρο των Αμπελοχωριτών, για τον οποίο σφείλουμε πολλές ευχαριστίες κι ευγνωμοσύνη σε όλους, όσους συνέβαλαν στην πραγματοποίησή του.

Έτσι, λοιπόν, φθάσαμε στις 24 Αυγούστου 1986, ημερομηνία κατά την οποία είχε προσδιοριστεί να γίνει η θεμελίωση της γέφυρας. Η μέρα αυτή θα μείνει αξέχαστη στους Αμπελοχωρίτες και Σταθμός στην ιστορία του χωριού μας. Αυτό το μαρτυράει και η πάνδημος προσέλευση των κατοίκων, που ευχαρίστως ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα του Προέδρου της Κοινότητας και του Συλλόγου Αμπελοχωριτών, να παραστούν στη θεμελίωση της γέφυρας.

Πάνω από 200 Αμπελοχωρίτες και των δυο φύλλων και κάθε ηλικίας, που άλλοι πήγαν από τα Γιάννινα κι άλλοι κατέβηκαν από τ' Αμπελοχώρι, είχαμε συγκεντρωθεί στην ακροποταμιά, κάτω από τον παχύ και δροσερό ίσκιο των πλατάνων, που γίνονταν ακόμα δροσερώτερος από το κρύο νερό των «Αναβρυστικών» που κυλούσε δίπλα μας. Ενώ πιά πέρα, στη δεύτερη καμάρα της παλιάς θολωτής γέφυρας, μερικοί άλλοι ασχολούνταν με το ψήσιμο τριών κατσικιών, όχι για να χορτάσουν τους «διακόσιους», αλλά για να δώσουν πανηγυρικό χαρακτήρα στο γεγονός.

Στις 12 η ώρα το μεσημέρι άρχισε η τελετή της θεμελίωσης με τον καθιερωμένο αγιασμό, που ψάλλθηκε από τον Εφημέριο του χωριού μας Παπα Βασίλη Βαρέλη και τον υποφαινόμενο, συνέχεια δε μίλησε ο Πρόεδρος της Κοινότητας Πάνος Παπαδημητρίου, ο οποίος αναφέρθηκε στην χρηματοδότηση του έργου και στη μελλοντική Τουριστική αξιοποίηση της όλης χαράδρας του Αράχθου.

Τον θεμέλιο λίθο κατέθεσε ο παρευρεθείς στην τελετή Δήμαρχος Ιωαννίνων, συγχωριανός μας, Χαρίλαος Δ. Τόλης, τιμής ένεκεν, για τις εν γένει προσφορές του στο χωριό μας, αλλά κι ως Πρόεδρος της Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού Ιωαννίνων, κάτω από παρατεταμένα χειροκροτήματα των παρισταμένων. Αμέσως, ύστερα, ο Νίκος Γ. Βλάχας, ακολουθώντας ένα παλιό μεν έθιμο, αλλά καθόλου διασκεδαστικό και μάλλον ειδηλολατρικό, έσφαξε, επί τόπου, ένα κατσικι. Πάντως εμένα το έθιμο αυτό, ούτε σαν θέαμα μου άρεσε και τη στιγμή εκείνη έκλεισα τα μάτια μου.

Μετά την κατάθεση του θεμέλιου λίθου, γυναίκες και κοπέλες του χωριού μας, πρόσφεραν γλυκά και αναψυκτικά και λίγο

αργότερα, όλοι κάθισαν, κατά οικογένειες και παρέες, για φαγητό, ενώ οι ασχοληθέντες με το ψήσιμο των κασικιών, μοίρασαν σ' όλους μεζέδες κρέατος και κουκουρέτσι, καθώς επίσης και άφθονη μπίρα και ρετσίνα, παγωμένες στο κρύο νερό των αναβρυστικών.

Φυσικά, αφού Έλληνες είμαστε, δεν έλειψαν, ανάμεσα στις παρέες και οι πολιτικές συζητήσεις και μάλιστα εν όψει Δημοτικών εκλογών, αλλά χωρίς ακρότητες, η δε αποχώρηση άρχισε στις 5 η ώρα το απόγευμα και κράτησε μέχρι τις 6,30, αφού οι τελευταίοι πήραν κι ένα «σχοινάκι» χορού, σ' ένα ίσιωμα κοντά στο ποτάμι.

Έτσι, τέλος, γιόρτασε το Αμπελοχώρι τον νέο αυτοκινητόδρομό του, μέσω Πολιτσάς, αλλά για να μπει στην κυκλοφορία και να δρομολογηθεί από το ΚΤΕΛ θα περάσουν ακόμα λίγα χρόνια, γιατί χρειάζονται κι άλλα τεχνικά έργα, όπως μικρογέφυρες στις «Γκριζιάλες», τσίχλοι σε διάφορα σημεία να συγκρατούν τις τυχόν καταπτώσεις κι ασφαλώς ασφαλτόστρωση. Πάντως μετά την αποπεράτωση της γέφυρας, θα μπορούν να κυκλοφορούν μικρά αυτοκίνητα με επδέξεις, βέβαια, και προσεκτικούς οδηγούς.

Παπα - ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΣ

Αμπελοχωρίτης

Παράπονα εκφράζονται, ακόμα και κακόπιστη κριτική, επειδή δεν καταχωρούμε κάποια ονόματα στην Κοινωνική στήλη. Το ξαναγράφουμε πως η Συντακτική Επιτροπή δεν είναι δυνατόν να τα μαθαίνει όλα. Γράφει αυτά που πέφτουν στην αντίληψή της ή της ανακοινώνονται. Η κοινωνική στήλη θα ήταν πλήρης αν οι χωριανοί μας μάς έγραφαν ή μας τηλεφωνούσαν. Κάτι τέτοιο όμως δεν γίνεται ή γίνεται από λίγους.

ΤΡΟΦΕΣ ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΟ ΣΚΛΟΥΠΟ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Μπαζίνα

Έβραζαν νερό στην κατσαρόλα και έριχναν αλεύρι καλαμποκίσιο. Δεν το ανακάτωναν αμέσως αλλά το άφηναν να βράσει σιγά σιγά. Το αλεύρι γίνονταν ένας βώλος που μούσκευε με το βράσιμο απ' έξω σιγά σιγά και υποχωρούσε σε βάθος. Για να γίνει γρηγορότερο βράσιμο άνοιγαν με ένα ξύλο που το έλεγαν φρούτσια μια τρύπα στο κέντρο του βώλου. Έτσι ο βώλος έβραζε και από το μέσα μέρος. Όταν μούσκευε καλά τον ανακάτευαν με την ξύλινη κουτάλα. Έκαιγαν ύστερα στο τηγάνι λάδι με ένα ψιλοκομμένο κρεμμύδι και όταν έκαιγε καλά και ροδοκοκκίνιζε το κρεμμύδι το έριχναν στην κατσαρόλα. Μετά τη σερβίριζαν στα πιάτα κουταλιές κουταλιές και την έτρωγαν ζεστή. Τη μπαζίνα την έλεγαν και μαμαλίγκα.

Ήταν χειμωνιάτικο φαγητό.

ΦΑΓΗΤΑ ΑΠΟ ΛΑΧΑΝΙΚΑ

Σκέτα λαχανικά.

Από σκέτα λαχανικά έφκιαναν τις σαλάτες και μαγειρεμένα φαγητά.

ΣΑΛΑΤΕΣ:

Λαχανοσαλάτα από βρασμένα πράσινα κραμβολάχανα.

Λαχανοσαλάτα από άγρια λάχανα που τα μάζευαν από τα χωράφια. Τέτοια ήταν: Πικραλίδες, σιουρλίνες, παπαρούνες, μαυρομάτες, πρατσούλια, πεθερέκα, ζόχια, σκλίμπρια, κοκκινάκια, ψωρίλια και άλλα.

Κολοκυθοσαλάτα από χλωρά κολοκύθια και κορυφές από κολοκυθιές.

ΜΑΓΕΙΡΕΜΕΝΑ ΛΑΧΑΝΙΚΑ:

Γούμασμα. Καβούρδιζαν ψιλό κρεμμύδι και έριχναν τριμμένα χλωρό σκόρδο, κρεμμύδι, άνιθο, σπανάκια, λάπατα. Τα έβραζαν χωρίς νερό. Έριχναν αλάτι και πιπέρι κόκκινο. Μόλις έβραζαν έριχναν κομματάκια ψωμί ξερό και το κατέβαζαν από τη φωτιά. Ήταν φαγητό ανοιξιάτικο γιατί τότε γίνονταν τα λάχανα.

Λάχανα αλευρώμενα

Μάζευαν λάχανα άγρια τα έτριβαν ψιλά και τα έβραζαν. Μόλις έβραζαν τα στράγγιζαν, έριχναν αλεύρι καλαμποκίσιο και τα ξαναέβραζαν μέχρι να κοχλάξουν. Τα κατέβαζαν και τα σέρβιραν συνήθως στα σαγάνια.

Τα συνηθέστερα λάχανα που αλεύρωναν ήταν τα τσουκνίδια που τα μάζευαν πολλές φορές πολύ μακριά από το χωριό. Τα μαγείρευαν και τα αλεύρωναν κατά τον ίδιο τρόπο όπως και τα άγρια λάχανα.

Φασολάκια χλωρά

Καβούρδιζαν κρεμμύδι έριχναν τα φασολάκια καθαρισμένα και τα άφηναν να βράσουν.

Πολλές φορές τα έφκιαναν νερόβραστα με λίγα κολοκυθάκια και τα έφκιαναν σαλάτα.

Κολοκύθια βραστά

Έπειρναν φρέσκα κολοκυθάκια, τα καθάριζαν καλά, τα έκοβαν φέτες και το έβραζαν. Όταν έβραζε καλά το έβαζαν σ' ένα ταψί και το έκαναν πολτό με μια ξύλινη κουτάλα. Μετά έβαζαν τον πολτό στην κατσαρόλα έριχναν και γάλα και αφού έβραζε το έβραζαν σ' ένα ταβά και το έτρωγαν.

Κολοκύθια τηγανητά

Έπειρναν φρέσκα κολοκυθάκια, τα καθέριζαν καλά, τα έκοβαν ροδέλες και τα τηγάνιζαν. Ήταν καλοκαιρινό φαγητό.

Κολοκύθια με πατάτες

Καθάριζαν κολοκύθια και πατάτες και τις έβαζαν στο ταψί με σκόρδο, μαϊδανό, πιπέρι κόκκινο και τα έψηναν στη γάστρα.

Μερικές φορές στο ταψί με τις πατάτες και τα κολοκύθια έβαζαν γύρω - γύρω καρβελάκια από καλαμποκίσιο αλεύρι. Καλοκαιρινό φαγητό από τα πιο νόστιμα.

Λάχανα με ρύζι.

Μάζευαν λάχανα από τον κήπο όπως λάπατα, μάλαθρο, άνιθο, μαϊδανό σκορδάκια χλωρά, μπαζιά τα έτριβαν ψιλά, τα καβούρδιζαν με κόκκινο πιπέρι και τα έβραζαν. Μόλις έβραζαν καλά έριχναν ρύζι και τα άφηναν στη φωτιά μέχρι να βράσει το ρύζι. Ήταν καλοκαιρινό φαγητό.

Ντοματόρυζο

Καβούρδιζαν κρεμμύδι και έριχναν τριμμένες ντομάτες. Πρόσθεταν νερό και ρύζι και τα έβραζαν. Καλοκαιρινό φαγητό.

ΦΑΓΗΤΑ ΜΕ ΠΑΤΑΤΕΣ

Γιαχνί

Καβούρδιζαν κρεμμύδι με κόκκινο πιπέρι έριχναν πατάτες κομμένες και αφού τις μαγείρευαν έριχναν νερό και τις άφηναν να βράσουν.

Βραστές σαλάτα (γρουμπούλια)

Έβραζαν τις πιο μικρές πατάτες, τις καθάριζαν και τις έκοβαν κομμάτια. Στο πιάτο πρόσθεταν ψιλοκομμένο κρεμμύδι ή κρεμμυδόφυλλα, αλάτι, κόκκινο πιπέρι, λάδι και λίγο ξίδι. Φαγητό για όλες τις εποχές.

Μερικές φορές τις βρασμένες πατάτες τις τηγάνιζαν με λίγο λάδι και γίνονταν πιό νόστιμες.

Πατάτες στο ταψί

Καθάριζαν πατάτες, τις έκοβαν και τις έριχναν στο ταψί. Τις έψηναν στη γάστρα με σκόρδα και κρεμμύδια. Πολλές φορές κάτω από τις πατάτες έστρωναν ένα στρώμα ρύζι ή τραχανά ή πέτουρα.

Συχνά στα φαγητά αυτά έβαζαν γύρω στο ταψί καρβελάκια από καλαμποκίσιο αλεύρι.

Πατάτες τηγανητές

Έκοβαν τις καθαρισμένες πατάτες φιλές φέτες τις ανακάτευαν με αλάτι και τις τηγάνιζαν.

ΦΑΓΗΤΑ ΜΕ ΟΣΠΡΙΑ

Φασόλια

Έβραζαν νερό και έριχναν μέσα τα φασόλια αφού πρώτα τα έπλυναν με το ίδιο βρασμένο νερό. Έριχναν κρεμμύδι μπόλικο, αλάτι, πιπέρι και λάδι. Τα άφηναν να βράσουν καλά και τα έβγαζαν. Συνήθως ήταν χειμωνιάτικο φαγητό.

Φακές Τις έβραζαν κατά τον ίδιο τρόπο που έβραζαν τα φασόλια μόνο που έριχναν σκόρδα.

Κουκιά Τα έφκιαναν όπως και τα φασόλια. Μερικές φορές τα κουκιά αφού τα έβραζαν τα έριχναν με λίγο ζουμί στο ταψί και τα έψηναν στη γάστρα.

Ρεβίθια Τα μούσκευαν από βραδής. Το πρωί μουσκεμένα και φουσκωμένα τα έβραζαν όπως και τα φασόλια.

Φασόλια με φακή

Όπως μαγείρευαν τα φασόλια πολλές φορές μαγείρευαν φασόλια με φακές μαζί. Ήταν προπαντός χειμωνιάτικο φαγητό.

Φασόλια με λάχανα

Έβραζαν τα φασόλια και τα έριχναν στο ταψί με λάχανα και μυρωδικά. Τα έψηναν στη γάστρα.

Βασίλης Παπαδημητρίου

(Συνεχίζεται)

ΟΔΥΣΣΕΑΣ Ο ΝΕΩΤΕΡΟΣ

Καθισμένος σ' ένα θεόρατο βράχο, ο Οδυσσέας, και αγναντεύοντας πέρα μακριά τη φουρτουνιασμένη θάλασσα και αναστενάζοντας βαθείά, μονολογούσε κι έλεγε: «...καπνόν αναθρόσκοντα...» που πάει να πει: «Αχ! να δω λίγο καπνό να βγαίνει από το σπιτάκι μου κι ας πεθάνω...».

Ποιός μπορεί να τον αδικήσει; Δέκα χρόνια πολέμαγε μακριά στην Τροία για τα μαύρα μάτια της έμορφης Ελένης. Και σαν τέλειωσε ο πόλεμος άλλα δέκα χρόνια βουλόδερνε μέσα στη θάλασσα έως ότου γυρίσει στην πατρίδα του την Ιθάκη.

Και με το δίκαιο του νοσταλγούσε ο ταλαίπωρος το σπίτι του, τη γυναίκα του και το καψόπαιδο που τάφησε βυζαντινικό σαν έφυγε.

Ποιός δεν έχει αισθανθεί αυτό το περίεργο συναίσθημα του αποχωρισμού, που όταν φεύγουμε από την πατρική γη και τους αγαπημένους μας, μοιάζει σαν κάτι να ξεριζώνεται μέσα μας; που μακριά από τους αγαπημένους μας γίνεται αβάσταχτος πόνος και λαχτάρα για γυρισμό;

Τα βάσανα και τη μεγάλη νοσταλγία του Οδυσσέα, βέβαια, την ξέ-

ρουμε από τον Όμηρο που σαν ποιητής και φαντασιοκόπος τα παραφούσκωνε και λίγο.

Γιατί εδώ που τα λέμε, ούτε η κυρά - Πηνελόπη κάθησε φρόνημα με τους μνηστήρες της, ούτε ο μεγαλειότατος όσο έλειπε στα ξένα τίμησε το στεφάνι του.

Μη νομίζετε ότι αρνούμαι τη νοσταλγία και την αγάπη για την Ιθάκη του Οδυσσέα. Κάθε άλλο! Δεν συμφωνώ όμως, ότι ήταν η μοναδική. Ότι ήταν η μεγαλύτερη νοσταλγία δια μέσω των αιώνων του Οδυσσέα. Που στο κάτω - κάτω της γραφής αφού μπερμπάντεψε κάπου είκοσι χρόνια όσο έλειπε από το σπίτι του, τόπαιξε έπειτα μεγάλος νοσταλγός.

Δεν νομίζω νάχει: μεγαλύτερη νοσταλγία και αγάπη για την πατρική γη απ' ότι ο Χαράλαμπος!

Ναι!... ναι!... ο Χαράλαμπος του Πέτρου...

Οι δυο μεγάλες του αγάπες, το Σκλόπο κι η Θόδω του. Δεν τούκανε η καρδιά να τις αποχωρισθεί.

Πήγαιναν ερχόταν οι άλλοι χωριανοί από τα ξένα... ο Χαράλαμπος όμως δεν το κουνούσε από το χωριό. Ασχολούνταν λίγο με τα χωράφια, κάνα μικρό μερεμέτι και τον περισσότερο καιρό έπαιζε ντόμινο στο μαγαζί.

Είδε και απόκαμε η κοψοθόδω μπας και τον κάνει να πάει και αυτός ταξείδι όπως όλοι οι χωριανοί. Να φέρει καμιά δεκάρα να ντυθούν, κανέα κόμπο λάδι, που λέει: και ο λόγος, μέσα στο κονάκι τους.

Απ' τα πολλά πήρε και αυτός την απόφαση να ξενητευτεί.

Το νέο μαθεύτηκε στο χωριό. Ο Χαράλαμπος πάει κι' αυτός ταξείδι. Έρθε σε επαφή με την παρέα κι όλα τακτοποιήθηκαν και μέρα και ώρα που θάφευγε για ταξείδι..

Η Θόδω του ετοίμασε ότι χρειαζόμενα. Ρούχα για ν' αλλάζει και φαγητό για το ταξείδι. Τούφτιαξε μια κότα ψητή, ψωμί κι ότι λιχουδιές είχε το σπίτι τους.

Τη μέρα του αποχωρισμού ακούστηκαν οι χαρούμενες φωνές των παιδιών πρωί - πρωί.

— Άντε Χαράλαμπε ξεκινάμε... είσαι έτοιμος;

— Έτοιμος ακούστηκε από μέσα η φωνή της Θόδω.

Τί σπαραγμός ήταν εκείνος! Έπεσε στην αγκαλιά της Θόδω με αναφυλητά. Παρ' ότι ήθελε να τον ξεμπήξει γιατί τον βαρέθηκε ολημερίς στα πόδια της, συγκινήθηκε κι' αυτή.

— Άντε στο καλό και μην κάνεις έτσι.. Να! τη Λαμπρή θα ξανάρθεις, δεν είναι μακρυνά. Και ο Χαράλαμπος «με θαριά καρδιά και πόνο» που

Λέει και το τραγούδι, πήρε το δρόμο της ξενητείας.

Σαν έφτασε στη Γιωργιώργη, γύρισε και κοίταξε για λίγο το Σκλούπο, το αποχαιρέτησε με στεναγμό και πήρε την κατηφορία πίσω από τη ράχη:

—Με τα χωρατά και τα πειράγματα η παρέα βάδιζε μέσα στα έλατα τόμορφο εκείνο πρωινό. Όλοι τους μαθημένοι απ' αυτή τη στράτα της ξενητείας. Αλλά και αποφασισμένοι.

Σαν έφτασε στην Κουσοβίστα η παρέα κάθησε στη βρύση κάτω από τα πλατάνια να πάρει μια ανάσα.

Σαν ξαπώσιασαν, η παρέα ξανασηκώθηκε για να συνεχίσει την πορεία της. Ο Χαράλαμπος ακουμπισμένος στη ρίζα του γεροπλατάνου, βυθισμένος σε βαθειά συλλογή τους είπε βαρυσετημένα:

Έντε παιδιά, προχωράτε κι έρχομαι.

Σαν προχώρησαν λίγο και κάθησαν μέσα στα έλατα κι οι φωνές τους δεν ακούγονταν πιά, ο Χαράλαμπος γύρισε πίσω.

Αναμέρισε κάνα δυο μέρες, έφαγε την κότα και τις λικουδιές και σαν τον έζωσε η πείνα πήρε το δρόμο του γυρισμού.

Μόλις έφθασε στου Γιωργιώργη κι' αντίκρυσε το Σκλούπο σ' όλη του τη μεγαλοπρέπεια, τα κάτασπρα σπιτάκια του να λούζονται στον ήλιο, τα παιδιά να παίζουν ανέμελα στην πλατεία, τα ζωντανά να βόσκουν στις πλαγιές κι' οι ρεματιές να ακολουγούν από τα τραγούδια των κοριτσιών, η καρδιά του Χαράλαμπου αναπειτάρησε. Έβγαλε βαθύ αναστεναγμό, άπλωσε τα χέρια του, σαν νάθελε να το αγκαλιάσει και με μια τρυφεράδα, λες και μιλούσε σε μικρό παιδί, ανέκραξε, ενώ τα δάκρυα έτρεχαν από τα μάτια του.

Κούπο μου, . . . Κούπο μου. . .

πούσαι Θόδω μ' πολυαγαπημένη

Θόδω μ' χοντροποδαρούσα. . .

Σ' αυτή τη θέση κάθησε πολύ ώρα, αγναντεύοντας το κατακαϊμένο Σκλούπο κλαίγοντας σαν μικρό παιδί.

Να γιατί είπα ότι και το Σκλούπο έχει το δικό του Οδυσσέα, που ξανοίχτηκε και αυτός μια ώρα από το χωριό. . . πέρα μακριά. . . στην Κουσοβίστα, αλλά η μεγάλη αγάπη για το Σκλούπο και τη Θόδω τον τραβούσαν πίσω σαν μαγνήτη. . .

Δυστυχώς δεν βρέθηκε ακόμη ο ραψωδός να τραγουδήσει και να γράψει για το Σκλουπιώτη Οδυσσέα, γα τη μεγάλη του νοσταλγία και αγάπη, για τη δική του Ιθάκη.

Κ. Αναστασίου .

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

Απ' τις χειρότερες χρονιές για την μικρή Αμπελοχωρίτικη Κοινωνία το 1986. Ο απρόσμενος θάνατος τριών νέων ανθρώπων σηματοδότησε τη συμπεριφορά της σε μεγάλο βαθμό.

Από κοντά της έφυγαν τρεις νέοι άνθρωποι. Ο Βασίλης Ν. Νουτσόπουλος, σε ηλικία 45 χρόνων. Ο αγαπητός σε όλους Βασίλης που σε κάποια φάση της ζωής του δέθηκε τόσο στενά με το χωριό μας αφού ζούσε εκεί, για κάποιο διάστημα, δεν ζει πιά. Όλοι μας και κύρια οι συνομήλκοί του θα θυμούνται για πάντα το ήσυχο και λιγομίλητο εκείνο παιδί που το αγαπούσαν όλοι. Μόνο φίλους είχε και δεν αντιδίκασε ποτέ με κανέναν. Πρώτος μαθητής στο Δημοτικό, πρώτος και στο Γυμνάσιο. Έξυπνος και

μελετηρός εφδεύστηκε γρήγορα με πολλές γνώσεις που του επέτρεψαν να γνωρίσει καλά τον κόσμο μέσα από τα βιβλία του. Ξεκάθαρες οι ιδέες του για την κοινωνία και πάλαιψε γι' αυτές.

Ο γιατρός Κώστας Γ. Γέροντας. Σε ηλικία 35 χρόνων έφυγε απρόσμενα από κοντά μας. Απλός στο χαρακτήρα του και ανθρωπιστής, έδινε ιδιαίτερη έμφαση στις ανθρώπινες αξίες. Το έδειχνε με τον τρόπο που αντιμετώπιζε τον άρρωστο και το ομολογούν οι συνάδελφοί του. Αφοσιώθηκε με πάθος στην ιατρική επιστήμη, διακρίθηκε για την κατάρτισή του και έκανε σχέδια για την σταδιοδρομία του που όμως σταμάτησαν ένα βράδυ στην ασφαλτοκοντά στην Κόρινθο όταν έπεσε θύμα τρομαίου δυστυχήματος.

Τραγική η περίπτωση αφού πριν λίγα χρόνια χάσαμε τον αξεχαστο Χριστόφορο, τον αδελφό του.

